

«Υπάρχει ένα τμήμα του πληθυσμού που πιστεύει ότι το διαφορετικό είναι κακό ή τρομακτικό ή κάτι που οφείλουμε να ελέγξουμε. Και υπάρχει και η άλλη εκδοχή, ότι είναι πλούτιος», λέει η Σελέστ Ινγκ.

Είναι πραγματικότητα, όχι δυστοπία

Το μυθιστόρημα «Χαμένες μας καρδιές» της Σελέστ

Ινγκ θυμίζει επιστημονική φαντασία, αλλά βασίζεται σε αληθινά γεγονότα

Συνέντευξη
 στη **ΒΑΛΙΑ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ**

Στον κόσμο που περιγράφει η Σελέστ Ινγκ στις «Χαμένες μας καρδιές», το κράτος ασκεί διώξεις σε Ασιάτες Αμερικανούς και ποινικοποιεί καθετί που θεωρεί αντι-αμερικανική συμπεριφορά, στέλνοντας συστηματικά τα παιδιά τους στην Πρόνοια. Η Ασιάτισσα Αμερικανίδα Μάργκαρετ, επιλέγοντας να ηγηθεί της αντίστασης, αναγκάζεται να χωριστεί από τον νεαρό γιο της.

Μιλήσαμε με τη συγγραφέα για το κατά πόσον το βιβλίο της είναι δυστοπία, αν η διαφορετικότητα είναι πλούτος και για την ανάγκη των μπτέρων να βγουν εκεί έξω και να τα θέλουν όλα.

– Το βιβλίο σας θα μπορούσε να χαρακτηριστεί δυστοπία, αλλά διαβάζοντάς το, σκέφτηκα κάτι που είχε πει η Μάργκαρετ Ατγουντ, ότι τα βιβλία της «πατάνε» όλα σε πραγματικά γεγονότα, οπότε δεν θα μου έκανε εντύπωση ο κόσμος που περιγράφετε να μην είναι επιστημονική φαντασία.

– Ναι, είναι ακριβώς όπως το λέτε. Νόμιζα ότι θα περιέγραφα μια δυστοπική πραγματικότητα, ότι θα ήταν πολύ μακριά από την αλήθεια. Όταν όμως άρχισα να ψάχνω την Ιστορία των ΗΠΑ και αλλού, συνειδητοποίησα ότι ήταν αρκετά ρεαλιστικό. Αυτά που είχα φανταστεί είχαν συμβεί ήδη. Ένα από παράδειγμα είναι ο αντιτρομοκρατικός Πατριωτικός Νόμος που ψηφίστηκε μετά την 11η Σεπτεμβρίου, ο οποίος είναι σε ισχύ μέχρι και σήμερα. Όταν πέρασε, δεν σταματούσαν να λένε ότι δεν είναι αντι-μουσουλμανικός, ότι δεν κάνει διακρίσεις. Μπορεί να μην είχε αυτήν την πρόθεση, αλλά όταν χρησιμοποιείται στην πράξη, στοχοποιεί μουσουλμάνους. Ψάχνοντας, λοιπόν, βρήκα κι άλλους νόμους που δρούσαν εις βάρος συγκεκριμένων ομάδων. Σχετικά με τους Ασιάτες Αμερικανούς, στο παρελθόν υπήρχαν νόμοι που δεν επέτρεπαν να ασκήσεις κριτική στην αμερικανική κυβέρνηση μέσα από το ταχυδρομείο και αυτό τους έδινε το δικαίωμα να ανοίγουν την αλληλογραφία των Ασιατών Αμερικανών. Αποφάσισα

Όταν άρχισα να ψάχνω την Ιστορία των ΗΠΑ και αλλού, συνειδητοποίησα ότι ήταν αρκετά ρεαλιστικό. Αυτά που είχα φανταστεί είχαν συμβεί ήδη.

Με την εκλογή του Τραμπ, η ζωή μας πήρε μια άλλη τροπή. Αρχίσαμε να βλέπουμε τι μπορεί να κάνει η Ακροδεξιά. Τότε άρχισα να γράφω.

λοιπόν να φτιάξω έναν κόσμο όπου υπάρχει ένας σαφής νόμος ενάντια στους Ασιάτες, ο PACT, και ο ρατσισμός είναι τόσο συντησιμμένος που μοιάζει μανιάν.

– Είναι κάπως ανησυχητικό ότι ο PACT εμφανίζεται ακριβώς έπειτα από μια κρίση, σαν αυτή που βιώνουμε τώρα. Πότε γράφτηκε το βιβλίο ακριβώς;

– Το βιβλίο ήταν στο μυαλό μου από τότε που τελείωσα τις «Μικρές φωτιές παντού». Ήταν μια ιστορία για μια δημιουργική γυναίκα και τον γιο της, που δεν καταλαβαίνει γιατί θέλει να γράφει ποιήματα, και γιατί είναι τόσο σημαντικό γι' αυτήν. Νιώθει πως τον εγκαταλείπει. Και ξαφνικά, με την εκλογή του Τραμπ, η ζωή μας πήρε μια άλλη τροπή. Αρχίσαμε να βλέπουμε τι μπορεί να κάνει η Ακροδεξιά. Αρχίσαμε να το γράφω τότε, αλλά δεν το είχα ολοκληρώσει μέχρι την αρχή

της πανδημίας. Και ναι, νομίζω ότι βιώνουμε τη μια κρίση μετά την άλλη.

– Σκέφτομαι πως ο Τραμπ που εξελέγη πριν από 7 χρόνια τώρα προσπαθεί να επανεκλεγεί και πως αποκαλούσε τον κορωνοϊό «κινέζικη γρίπη». Τα προηγούμενα βιβλία σας άγγιζαν κοινωνικά θέματα, όπως το φυλετικό ζήτημα, αλλά νομίζω πως αυτό είναι ένα καθαρά πολιτικό βιβλίο.

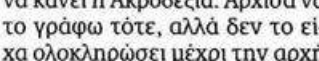
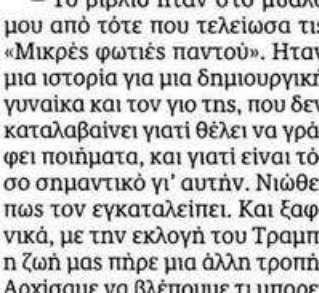
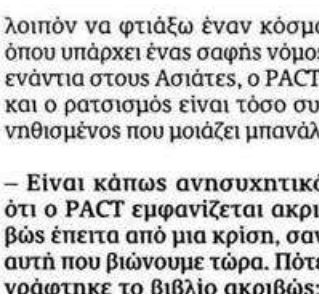
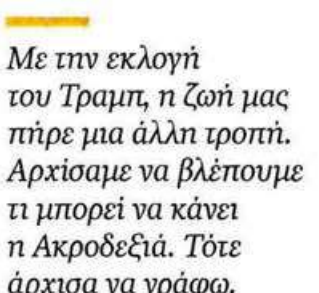
– Δεν γινόταν αλλιώς. Όταν έγραφα το βιβλίο, με την ανοχή του προέδρου της χώρας, άνθρωποι επιτίθεντο σε Ασιάτες. Η έννοια του επείγοντος άλλαξε την οπτική μου. Αρχίσαμε να βλέπουμε διαφορετικά το τι μπορούσε να ανήκει σ' ένα μυθιστόρημα. Τον αντίκτυπο που μπορεί να έχουν και την ευθύνη της λογοτεχνίας.

– Ας σταθούμε λίγο σ' αυτό. Στο βιβλίο σας οι βιβλιοθηκάρχιοι έχουν κεντρικό ρόλο στην αντίσταση, και αναρωτιέμαι ποια είναι η θέση της τέχνης και ειδικά της λογοτεχνίας σε τέτοιους καιρούς.

– Αυτή είναι μία από τις ερωτήσεις που σκεφτόμουν πολύ όταν έγραφα. Κατά τη διάρκεια της πανδημίας, όταν όλοι ήμασταν σε καραντίνα, σκεφτόμουν όλους τους ανθρώπους που δούλευαν στον τομέα της υγείας, τους επιστήμονες που εργάζονταν αδιάκοπα για να ανακαλύψουν ένα εμβόλιο, τους οδηγούς και τους ανθρώπους που παρέδιδαν φαγητό στα σπίτια, κι εγώ τι έκανα; Μαστόρευα ιστορίες. Ποιο είναι το νόημα; Είναι μόνο λέξεις σε χαρτί, έτσι δεν είναι; Δεν βοηθάει κανέναν.

– Δεν σώζει ζωές.

– Όχι. Δεν είμαι εκεί έξω, στις επάλξεις. Ωστόσο αυτό που συνειδητοποίησα ήταν ότι στρεφόμουν προς την τέχνη κάθε μέρα, για να τα βγάλω πέρα. Ακουγα μουσική που με ανακούφιζε ή με ενέπνεε, ξαναδιάβαζα βιβλία. Αρχίσαμε να διαβάζω κάθε μέρα ένα συγκεκριμένο ποίημα σ' εκείνη την καραντίνα. Μου «μίλησε» τόσο πολύ που το κόλλησα στον τοίχο του γραφείου μου. Είναι της Μίριελ Ρουκέισερ. Έχει γραφτεί τη δεκαετία του 1960 και ξεκινάει λέγοντας ότι «έζη-

Είδος: Εφημερίδα / Ένθετο
 Ημερομηνία: Κυριακή, 31-12-2023
 Σελίδα: 15 (3 από 3)
 Μέγεθος: 1194 cm²
 Μέση κυκλοφορία: 14580
 Επικοινωνία εντύπου: (210) 4808000

Λέξη κλειδί: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ

: ΤΕΧΝΕΣ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

σα τον πρώτο αιώνα των παγκοσμίων πολέμων. Κάθε πρωί γινόμουν ολοένα και πιο τρελή», και συνεχίζει λέγοντας ότι δεν έχει κουράγιο να πάει στη δουλειά, γιατί τα πάντα είναι φρικτά. Αυτό που τη σώζει τελικά, είναι να γράφει τα ποιήματά της και να τα σκέφτεται ως σήματα που στέλνει σε άλλους ανθρώπους που είναι απεγνωσμένοι, να τους βοηθήσει να μονοιάσουν μεταξύ τους, με τον εαυτό τους. Είναι ένας τρόπος να βγάλεις νόημα από τη ζωή σου. Και κατάλαβα ότι αυτό κάνει η τέχνη. Μπορεί να μη σώζει ζωές όπως το κάνει ένας γιατρός, αλλά σου επιτρέπει να καταγράψεις γεγονότα και να νοσηματοδοτείς τη ζωή σου και των άλλων. Και ίσως να μάθεις από την εμπειρία, ώστε να μην ξανακάνεις τα ίδια λάθη.

– Σκεφτόμουν πως η διαφορετικότητα που βιώνουν οι χαρακτήρες σας, φυλετική, κοινωνική, ταυτότητας, είναι πλούτος και δεν θα έπρεπε να αντιμετωπίζεται ως απειλή.

– Ναι, το σκέφτομαι κι εγώ αυτό πολύ συχνά. Όταν ο γιος μου ήταν πιο μικρός, μου έδειχνε συνέχεια πράγματα που ήταν διαφορετικά, όπως ένα χρώμα. Και έβρισκα τον εαυτό μου να του λέει, είναι διαφορετικό, αλλά δεν είναι κάτι κακό αυτό. Υπάρχει ένα τμήμα του πληθυσμού που πιστεύει ότι το διαφορετικό είναι κακό, ή τρομακτικό ή κάτι που οφείλουμε να ελέγξουμε. Και υπάρχει και η άλλη εκδοχή, ότι είναι πλούτος, ότι είναι κέρδος ή έστω ότι δεν βλάπτει. Νομίζω ότι τη διαφορετικότητα πρέπει να την αντιμετωπίζουμε με ενσυναίσθηση και να δεχτούμε ότι δεν υπάρχει μονάχα ένας τρόπος να κάνουμε τα πράγματα.

– Είμαι κι εγώ μαμά, και διάβασα πρόσφατα άλλο ένα βιβλίο που η μητέρα εγκαταλείπει τον γιο της, αυτή τη φορά για να εξασκήσει την τέχνη της, το «Μαθήματα» του Ιαν ΜακΓιούαν. Δεν θα εγκατέλειπα ποτέ τον γιο μου, αλλά είχα από πολύ νωρίς την ανάγκη να δουλέψω. Παρόλο που αυτό θα σήμαινε να παραδίδω όλο μου τον μισθό στη φύλαξη του παιδιού μου.

Στις «Χαμένες μας καρδιές» η Σελέστ Νγκ περιγράφει ένα συστημικό πογκρόμ εναντίον των ασιατικής καταγωγής Αμερικανών πολιτών από το ίδιο το κράτος το οποίο ποινικοποιεί καθετί που θεωρεί «αντιαμερικανική συμπεριφορά».

– Είναι τρελό, έτσι; Το ίδιο συμβαίνει και στις ΗΠΑ.

– Και αυτό έρχεται με μια ενοχικότητα, ότι το παιδί μου δεν μπορεί να με γεμίσει ολοκληρωτικά. Ήθελα λοιπόν να σας ρωτήσω για τη δική σας σχέση με την τέχνη και τη μητρότητα.

– Θυμάμαι όταν ο γιος μου ήταν πιο μικρός και πήγαινε παιδικό σταθμό ενώ θα μπορούσα να τον φροντίζω εγώ, ένιωθα τρομερές τύψεις που τον άφηνα. Μπορεί η μητρότητα να έχει πολλή σημασία για μένα, αλλά χρειάζομαι κάτι διαφορετικό, να εξασκώ κάπως τα ενδιαφέροντά μου και το πνεύμα μου. Το μυαλό μου είχε ανάγκη να κάνει διαφορετικά πράγματα. Ακόμη νιώθω ενοχές, αλλά από την άλλη το να έχω και ζωή πέρα απ' αυτόν με κάνει και καλύτερη μητέρα γι' αυτόν, επειδή είμαι εκεί έξω. Η μητέρα μου δούλευε, ήταν χημικός, αλλά ήταν καλό να νιώθω ότι υπήρχε γι' αυτήν η μητρότητα, η δουλειά της, οι μαθητές της, ο πατέρας μου. Η ιδέα ότι μπορείς να είσαι πολλά πράγματα την ίδια στιγμή είναι πολύ σημαντικό, ειδικά τώρα.

– Είσαι πολύ τυχερή που κάνεις μια δουλειά που αγαπάς. Άλλες γυναίκες δεν αντιμετωπίζουν αυτό το δίλημμα.

– Σίγουρα. Από την άλλη το

να θεωρούμε ότι μπορείς να τα έχεις όλα είναι ουτοπικό. Αν αγαπάς τη δουλειά σου, πάντα θα τη σκέφτεσαι, όπως εμένα μου έρχεται μια ιδέα για μια ιστορία όταν είμαι με τον γιο μου. Είσαι πάντοτε σε δύο μέρη την ίδια στιγμή. Αυτή είναι η ενοχή του να είσαι γονιός. Αν δεν έγραφα και ήμουν εκεί συνεχώς, θα έχανα άλλα πράγματα, έτσι δεν είναι; Όταν μεγαλώσει, θέλω κι εκείνος να έχει μια γεμάτη ζωή. Μπορεί να κάνει οικογένεια, να έχει έναν σύντροφο, μια δουλειά που αγαπάει, ίσως, ελπίζω πως ναι. Θα πρέπει να ισορροπήσει ανάμεσα απ' όλα αυτά.

– Νομίζω ότι είναι επίσης σημαντικό για τα παιδιά μας να καταλάβουν πως αυτό που τους αρέσει τώρα μπορεί να μην τους αρέσει αύριο, και δεν πειράζει. Δεν είμαστε σαν τους γονείς μας που έκαναν την ίδια δουλειά 50 χρόνια.

– Συμφωνώ. Η γενιά μας και οι επόμενες έχουν μάθει να είναι πιο ευέλικτες και ότι είναι εντάξει να ακολουθήσεις αυτό το μονοπάτι κι έπειτα να αλλάξεις πορεία. Δεν είναι ότι χάνεις τον στόχο σου. Πρέπει να δίνουμε αξία σ' αυτήν την ανθεκτικότητα.

– Ταυτόχρονα νιώθω πολύ έντονα ότι η ευαισθησία, το να είσαι ευάλωτος έχει κι αυτό την αξία του.

– Μόλις εξελέγη ο Τραμπ, μου ζητήθηκε να γράψω ένα δοκίμιο για μια ανθολογία, με τη μορφή γράμματος, σε όποιον ήθελα. Σκέφτηκα να γράψω ένα γράμμα στον γιο μου, όπως ο Τζέιμς Μπόλντουν έγραψε στον ανιψιό του. Όταν ήταν 5 ετών λοιπόν ο γιος μου, το αγαπημένο του ζωό ήταν η χελώνα. Και σκεφτόμουν πως επειδή ήταν κάπως συνεσταλμένος, του άρεσε η χελώνα γιατί μπορεί να κρυφτεί πίσω από το σκληρό της κέλυφος. Έτσι είσαι ασφαλής, προστατευμένος. Τίποτα δεν μπορεί να σε βλάψει. Τίποτα δεν μπορεί να μπει μέσα. Συνεπώς, ούτε τα καλά πράγματα μπορούν να μπουν. Το να είσαι ευάλωτος επιτρέπει να είσαι ανοικτός και για τα καλά πράγματα, γιατί αλλιώς χάνεις και όλη την αξία της ζωής. Αυτήν την ιστορία θέλησα να του πω.